

Онищенко Сергій Миколайович,
кандидат юридичних наук, провідний науковий
співробітник ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0002-9944-5995

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА МИРНІ ЗІБРАННЯ В УКРАЇНІ¹

У межах статті досліджено особливості адміністративно-правового механізму забезпечення права на мирні зібрання в Україні, зокрема розкрито розуміння сутності «механізм забезпечення прав і свобод людини», окреслено види реалізації означеної категорії, визначено змістові характеристики терміна «адміністративно-правове забезпечення прав і свобод людини та громадянина», запропоновано комплексну класифікацію складу адміністративно-правового забезпечення права на мирні зібрання.

Ключові слова: права і свободи людини, механізм адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини, механізм забезпечення права на мирні зібрання, органи публічного адміністрування.

Правове забезпечення завжди здійснюється завдяки особливому «інструментарію», притаманному лише правовому механізму, покликаному юридично гарантувати досягнення цілей, які ставить законодавець, видаючи або санкціонуючи юридичні норми в межах певних типів-«моделей» юридичного впливу.

Переважна більшість науковців даючи характеристику різних динамічних правових процесів, а також функціонуючих соціально-правових інститутів, користуються терміном «механізм». Наприклад, виокремлюють «механізм держави», «механізм управління», «механізм правового впливу», «механізм правового регулювання», «механізм реалізації норм права», «механізм державно-правового регулювання», «механізм адміністративно-правового захисту» тощо [1, с. 151].

Досліджуючи категорію «механізм забезпечення прав і свобод людини», для розуміння її сутності слід зважати на те, що вона належить до соціальної сфери, виступає як засіб практичного вираження управління [2, с. 42].

У наукових працях висвітлюються різні види реалізації означеної категорії.

Так, В.П. Васьковська зазначає, що механізм забезпечення права людини на безпеку акцентує увагу на динамічних взаємозв'язках між основними умовами, передумовами і засобами забезпечення прав і свобод особи та їх взаємодії [3, с. 26].

Своєю чергою, І.В. Гамалій розглядає категорію «соціально-правовий механізм забезпечення прав і свобод людини», під яким розуміє систему засобів, за допомогою яких здійснюється процес втілення нормативної моделі (закріпленої в Конституції, конкретизованої і розширеної в законодавстві) у фактичну поведінку під впливом правових та інших соціальних факторів [4, с. 12].

¹ Закінчення. Початок у попередньому номері.

Така категорія, як «механізм», на думку професора О.М. Литвинова, відіграє в житті людини досить значну роль, оскільки вона застосовується практично в усіх сферах життєдіяльності суспільства, але особливо – у сфері суспільних відносин, де, як правило, пов'язується зі здійсненням певного явища, процесу, реалізацією відносин [5, с. 102].

Як вважає Є.В. Діденко, механізм адміністративно-правового забезпечення поширюється на певну сферу суспільних відносин, а його основним завданням є упорядкування суспільних відносин, щоб надалі мати змогу впливати на них [6, с. 464].

На думку С.Г. Стеценка, механізм адміністративно-правового регулювання суспільних відносин розуміється як категорія, що виражає процес переведення нормативності права в упорядкованість суспільних відносин, які нормами цієї галузі права регулюються. Інакше кажучи, правові норми, які використовуються в адміністративному праві, самі по собі статичні, а в рух вони приводяться саме за допомогою механізму адміністративно-правового регулювання [7, с. 63–64].

Механізм правового регулювання має свої особливості, які дають підстави виокремити його в самостійний вид впливу крізь призму правовідносин на поведінку адресатів-учасників суспільних відносин, наділених взаємними правами, обов'язками, відповідальністю, інакше – заборонами, дозволами [6, с. 464].

Сутність, особливості та структура безпосередньо адміністративно-правового механізму забезпечення прав і свобод людини вже тривалий час є предметом пильної уваги багатьох дослідників. Окреслена проблематика вивчалась у роботах І.О. Ієрусалімової, Я.В. Лазура, О.В. Музи та інших авторів, які зробили свій внесок у формування розуміння поняття адміністративно-правового механізму та його структуру. Водночас, слід констатувати, що питання визначення особливостей вказаного механізму залишається актуальним.

Так, І.О. Ієрусалімова, розглядаючи питання адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини та громадянина, зазначає, що адміністративно-правове забезпечення передбачає, насамперед, регулювання за допомогою норм адміністративного права суспільних відносин, що виникають у процесі реалізації прав і свобод людини та громадянина, вплив на них за допомогою передбачених у законодавстві елементів. Для адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини й громадянина важливим засобом виступає реалізація норм адміністративного права. Причому тут важливі всі способи реалізації та використання, коли громадянин сам скористується засобами реалізації, додержання та виконання норм, а особливо – застосування певних норм адміністративного права з метою надання можливості громадянину отримати право. Складовою адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини та громадянина є гарантії їх реалізації, під якими розуміються умови, засоби, способи, які забезпечують здійснення в повному обсязі й усебічної охорони прав і свобод особи.

Розкривши змістові характеристики терміна «адміністративно-правове забезпечення прав і свобод людини та громадянина», І.О. Ієрусалімова визначає його поняття. З її погляду, «адміністративно-правове забезпечення» прав і свобод людини та громадянина являє собою повноту регулювання за допомогою норм адміністративного права суспіль-

них відносин, що виникають у процесі їх реалізації, а також надання за допомогою цих норм відповідних гарантій, які разом із іншими правовими гарантіями створюють стійку систему можливостей користування правовими цінностями в державі [8, с. 83–84].

Фактично І.О. Ієрусалімова до змісту поняття «адміністративно-правове забезпечення» включає три основні елементи: адміністративно-правове регулювання, реалізацію адміністративно-правових норм і встановлені нормами адміністративного права гарантії реалізації прав людини та громадянина.

Запропонованій пропозиції опонує Р.В. Ігонін, який вважає недоліком такого підходу до розуміння змісту поняття «адміністративно-правове забезпечення» ігнорування суб'єктів владних повноважень, які реалізують (застосовують) норми адміністративного права у своїй діяльності [9, с. 391].

О.Ю. Тиліпська вважає, що для повноцінного окреслення сутності поняття «адміністративно-правове забезпечення» загалом і «адміністративно-правове забезпечення права на мирні зібрання» зокрема необхідно розкласти це поняття на певні підсистеми, які у взаємодії між собою, утворюють таке комплексне явище, як «адміністративно-правове забезпечення права на мирні зібрання». Вона пропонує весь комплекс адміністративно-правового забезпечення права на мирні зібрання розглядати в єдності таких його складових:

1) нормативна – включає сукупність нормативно-правових актів, спрямованих на врегулювання відносин, що виникають у процесі реалізації права на мирні зібрання. Тобто, весь масив міжнародних норм, які ратифіковані в установленому порядку і становлять частину національного законодавства, весь масив норм права, прийнятих національними суб'єктами нормотворчої діяльності, від Конституції України й до підзаконних нормативно-правових актів;

2) інституційна – до неї входить сукупність міжнародних і національних інституцій, органів, громадських організацій, які у своїй компетенції мають повноваження щодо забезпечення належної реалізації права на мирні зібрання в Україні;

3) функціональна – являє собою сукупність компетенційних взаємозв'язків між елементами інституційної складової забезпечення права на мирні зібрання в Україні. Тобто, як самі повноваження відповідного суб'єкта у сфері забезпечення реалізації права на мирні зібрання, його діяльність, так і взаємозв'язки між різними інституціями, тобто механізм їх взаємодії;

4) гарантійна – становить сукупність гарантій, які надаються Україною з метою забезпечення належної реалізації права на мирні зібрання. Важливість гарантій для забезпечувального процесу полягає в тому, що як система особливих умов і засобів забезпечують реальність здійснення та реалізацію прав [10, с. 126].

Дещо розширену класифікацію елементів механізму забезпечення прав і свобод громадян пропонує Я.В. Лазур, що утворюють таку структуру: а) норма права; б) правовідносини; в) принципи прав і свобод громадян; г) стадії їх забезпечення; д) гарантії здійснення прав і свобод громадян; е) юридичні факти; є) акти застосування норм права.

Норма права – це споконвічний елемент і нормативна основа механізму правового забезпечення. Норма права являє собою загальне обов'язкове правило (модель) пове-

дінки, яке встановлює для суб'єкта як можливий варіант поведінки – суб'єктивні юридичні права, так і необхідний варіант поведінки – суб'єктивні юридичні обов'язки.

Норма права набуває зовнішнього вираження в нормативно-правовому акті, який забезпечує її дієвість та обслуговує нормативну основу механізму правового забезпечення. Чіткість і ефективність механізму правового забезпечення залежать від правильного тлумачення норм права. Так, механізм забезпечення прав і свобод громадян у сфері державного управління зумовлює насамперед регулювання суспільних відносин за участю норми права. Правовідносини в механізмі правового забезпечення – це засіб «переведення» загальних розпоряджень юридичних норм у площину суб'єктивних прав і обов'язків для цих суб'єктів. Означені правовідносини виконують такі функції: а) визначають конкретне коло осіб, на яких поширюється дія норм права в цей момент; б) закріплюють конкретну поведінку, якої мають або можуть дотримуватися особи; в) слугують умовою для можливого приведення в дію спеціальних юридичних засобів (прокуратурою, судом, міліцією) з метою забезпечення суб'єктивних прав, обов'язків, відповідальності. Для механізму дії права правові принципи загалом мають визначальне значення. Для механізму правового забезпечення вони мають значення лише щодо здійснення права, коли відображені у свідомості правозастосовувача, формують позиції розсуду в конкретній ситуації. Для механізму впливу визначальними будуть принципи, сформульовані законодавцем і закріплені в нормах права. Вони не належатимуть до останнього, якщо не становитимуть частину його спеціального юридичного утворення. Структурною складовою механізму забезпечення прав і свобод громадян є гарантії їх здійснення, під якими розуміються умови, засоби, способи, які забезпечують виконання в повному обсязі та всебічну охорону прав і свобод особи. Поняття «гарантії» охоплює всю сукупність об'єктивних і суб'єктивних чинників, спрямованих на практичне забезпечення прав та свобод, усунення можливих перешкод їх повного або належного здійснення [11, с. 395].

Попри існування загальної структури елементів, що формують адміністративно-правовий механізм забезпечення прав і свобод людини та громадянина, О.В. Муза вважає за доцільне виокремлювати і внутрішню структуру адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб, а саме:

- нормативний;
- інституційний;
- адміністративно-процедурний (управлінський);
- адміністративно-правозастосовний [12].

Названі рівні забезпечують невіддільним суб'єктам адміністративного права єдині принципи в реалізації ними своїх прав, свобод та інтересів, а також покладення з цією метою відповідних обов'язків на суб'єктів владних повноважень. Розглянемо їх ширше.

Нормативний рівень адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб включає в себе правові норми адміністративного права, що забезпечують участь невіддільних суб'єктів адміністративного права у відносинах владно-управлінського характеру.

Указаний рівень передбачає сукупність нормативно-правових актів, що видають-

ся чи приймаються органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Тобто, у цьому разі ми можемо говорити про адміністративне законодавство, у якому, зокрема, визначено обсяг прав та свобод фізичних і юридичних осіб у відносинах із суб'єктами владних повноважень.

Найвищу сходинку нормативного рівня адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних та юридичних осіб посідає Конституція України як основа суспільного ладу в державі.

Іншими структурними елементами нормативного рівня адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб є законодавчі та підзаконні акти Верховної Ради України, нормативно-правові акти Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади та суб'єктів права, яким делеговані владні повноваження.

У системі сучасного адміністративного законодавства України О.В. Муза цілком слушно пропонує виокремлювати нормативно-правові акти, прийняті з метою упровадження стандартів європейського адміністративного простору (Кодекс адміністративного судочинства України, закони України «Про адміністративні послуги», «Про запобігання корупції» тощо). При цьому автор зазначає, що більшість новел адміністративного законодавства багато в чому мають «випереджувальний» характер у регулюванні суспільних відносин, оскільки в адміністративному законодавстві так і не відбулось новітньої кодифікації адміністративно-правових норм – не прийнято Кодекс про адміністративні проступки та Адміністративно-процедурний кодекс.

До рівнів адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб належать:

Інституційний рівень адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб включає в себе систему органів державної влади та місцевого самоврядування, на які покладено завдання із забезпечення та сприяння реалізації фізичними і юридичними особам своїх прав, свобод та інтересів в адміністративно-правових відносинах.

У теорії адміністративного права використовується такий загальний термін на позначення органів державного управління, як публічна адміністрація.

Адміністративно-процедурний (управлінський) рівень адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб включає в себе сукупність адміністративних процедур, за допомогою яких відбувається реалізація прав, свобод та інтересів невіддільних суб'єктів адміністративного права.

Як зазначено в наукових джерелах, адміністративні процедури здатні істотно сприяти підвищенню ефективності управлінської діяльності, чіткому виконанню функцій і повноважень органів та посадових осіб. І головне – ці процедури покликані забезпечити необхідну послідовність у реалізації громадянами своїх прав і свобод та стати дієвою перешкодою для суб'єктивізму і свавілля з боку службовців органів виконавчої влади.

Адміністративно-правозастосовчий рівень адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб включає в себе сукупність адміністративних та адміністративно-судових процедур, за допомогою яких відбува-

ється реалізація прав, свобод та інтересів невіддільних суб'єктів адміністративного права. Зокрема, такі судові процедури передбачені КУпАП, Кодексом адміністративного судочинства та іншими законодавчими актами.

Означений рівень завершує запропоновану автором чотирирівневу систему адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб в Україні та сприяє застосуванню у відносинах владно-управлінського характеру судового контролю за рішеннями, діями чи бездіяльністю суб'єктів владних повноважень, а також на цій основі вироблення наукових рекомендацій і пропозицій з питань удосконалення адміністративного законодавства України.

Запропонований О.В. Музою підхід до визначення чотирьох рівнів адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб дали автору підстави дійти таких висновків:

по-перше, адміністративно-правовий механізм захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб є комплексною, системною та складною категорією адміністративного права, що наділена регулятивною, охоронною та захисною функціями у відносинах невіддільних суб'єктів із органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими і службовими особами;

по-друге, визначення адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб свідчить про беззаперечну важливість адміністративного процесу як складової системи адміністративного права України, оскільки без існування в державі процесуальних засобів реалізації адміністративних матеріальних норм передбачити та сформулювати ефективний і дієвий механізм захисту прав приватних осіб в адміністративно-правових відносинах є неможливим;

по-третє, комплексний підхід у формуванні теоретичних і практичних основ адміністративно-правового механізму захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб надає можливість повно і всебічно врахувати як на законодавчому рівні, так і на рівні нормотворчості органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, конституційні вимоги щодо забезпечення суб'єктами владних повноважень прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб [12].

Цілком можна погодитись із твердженням О.В. Музи про те, що права і свободи людини становлять не абстрактний зміст правової держави, а вимагають від неї розв'язання реальних завдань щодо забезпечення прав, свобод і законних інтересів людини (громадянина), а отже на особливу увагу заслуговує розгляд внутрішньої структури адміністративно-правового механізму захисту права на мирні зібрання.

Оскільки забезпечення передбачає охорону та захист прав громадян, попри існування загальної структури елементів, що формують адміністративно-правовий механізм забезпечення прав і свобод людини та громадянина, до внутрішньої структури адміністративно-правового механізму захисту права на мирні зібрання, можемо віднести: нормативний, інституційний, адміністративно-процедурний (управлінський) та адміністративно-правозастосовний рівні, що забезпечують невіддільним суб'єктам адміністративного права єдині принципи у реалізації ними своїх прав, свобод та інтересів, а також покладення з цією метою відповідних обов'язків на суб'єктів владних повноважень.

Отже, слід зазначити таке, структура адміністративно-правового механізму захисту права на мирні зібрання формується за диференційованими рівнями: нормативним, інституційним, адміністративно-процедурним (управлінським) та адміністративно-правозастосовним, які забезпечують суб'єктам реалізації права на мирні зібрання, дотримання цілісних принципів щодо застосування комплексу прав, свобод та законних інтересів, а також покладення відповідних обов'язків на суб'єкти владних повноважень забезпечення права на мирні зібрання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Олійник А.Ю. Конституційно-правовий механізм забезпечення основних свобод людини і громадянина в Україні: монографія. Київ: Алерта; КНТ; Центр навчальної літератури, 2008.
2. Волинка К.Г. Проблеми становлення єдиного механізму забезпечення прав і свобод особи. *Вісник Запорізького юридичного інституту*. 2000. № 3.
3. Васьковська В.П. Механізм забезпечення права людини на безпеку. *Право України*. 2005. № 9.
4. Гамалій І.В. Теоретичні проблеми правового регулювання діяльності міліції щодо забезпечення реалізації конституційних прав і свобод громадян: автореф. ... дис. канд. юрид. наук: 12.00.01. Київ, 2000.
5. Литвинов О.М. Соціально-правовий механізм протидії злочинності в Україні: монографія. Харків: ХНУВС, 2008. 446 с.
6. Діденко С.В. Поняття та елементи механізму адміністративно-правового забезпечення обігу та застосування зброї в Україні: наук. пр. Нац. ун-ту «Одеська юридична академія» / голов. ред. М.В. Афанасьєва. МОН України, НУ «ОЮА». Одеса: Юрид. літ., 2015. Т. 16. С. 463–469.
7. Стеценко С.Г. Адміністративне право України: навч. посіб. Київ: Атіка, 2008. 624 с.
8. Ієрусалімова І.О. Механізм адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини та громадянина: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2006. 205 с.
9. Ігонін Р.В. Поняття адміністративно-правового забезпечення функціонування системи судів загальної юрисдикції. *Адвокат*. 2011. № 1 (124). С. 36–40.
10. Тиліпська О.Ю. Поняття і зміст адміністративно-правового забезпечення права на мирні зібрання в Україні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. № 3. С. 124–128.
11. Лазур Я.В. Поняття, сутність та елементи адміністративно-правового механізму забезпечення прав і свобод громадян у державному управлінні. *Форум права*. 2009. № 3. С. 392–398.
12. Муза О.В. Адміністративно-правовий механізм захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб в Україні. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2014. № 6. С. 32–36.

REFERENCES

1. Oliinyk, A.YU. (2008). Konstytutsiino-pravovyi mekhanizm zabezpechennia osnovnykh svobod liudyny i hromadianyna v Ukraini. "The constitutional and legal mechanism of ensuring basic human and citizen freedoms in Ukraine": monograph. Kyiv: Alerta; CNT; Center of educational literature [in Ukrainian].
2. Volynka, K.H. (2000). Problemy stanovlennia yedynoho mekhanizmu zabezpechennia prav i svobod osoby. "Problems of establishing a single mechanism for ensuring the rights and freedoms of a person". *Bulletin of the Zaporizhzhia Law Institute*. No. 3 [in Ukrainian].
3. Vaskovska, V.P. (2005). Mekhanizm zabezpechennia prava liudyny na bezpeku. "The mechanism for ensuring the human right to security". *Law of Ukraine*. No. 9 [in Ukrainian].

4. *Hamalii, I.V.* (2000). Teoretychni problemy pravovoho rehuliuвання diialnosti militsii shchodo zabezpechennia realizatsii konstytutsiinykh prav i svobod hromadian “Theoretical problems of legal regulation of police activity in ensuring the implementation of constitutional rights and freedoms of citizens”: extended abstract of Candidate’s thesis: 12.00.01. Kyiv [in Ukrainian].

5. *Lytvynov, O.M.* (2008). Sotsialno-pravovy mekhanizm protydii zlochynnosti v Ukraini. “The socio-legal mechanism of combating crime in Ukraine”: monograph. Kharkiv: KhNUVS. 446 p. [in Ukrainian].

6. *Didenko, S.V.* (2015). Poniattia ta elementy mekhanizmu administratyvno-pravovoho zabezpechennia obihu ta zastosuvannia zbroi v Ukraini. “Concepts and elements of the mechanism of administrative and legal support for the circulation and use of weapons in Ukraine”: scientific works of the National University “Odesa Law Academy” / gen. ed, M.V. Afanasyev. Ministry of Education Culture Sports Science and Technology of Ukraine, National University “OYUA”. Odesa: Jurid. Lit. Vol. 16. P. 463–469 [in Ukrainian].

7. *Stetsenko, S.H.* (2008). Administratyvne pravo Ukrainy. “Administrative law of Ukraine”: manual. Kyiv: Atika. 624 p. [in Ukrainian].

8. *Iierusalimova, I.O.* (2006). Mekhanizm administratyvno-pravovoho zabezpechennia prav i svobod liudyny ta hromadianyna. “The mechanism of administrative and legal protection of human and citizen rights and freedoms”: candidate’s thesis: 12.00.07. Kyiv. 205 p. [in Ukrainian].

9. *Ihonin, R.V.* (2011). Poniattia administratyvno-pravovoho zabezpechennia funktsionuvannia systemy sudiv zahalnoi yurysdyksii. “The concept of administrative and legal support for the functioning of the system of courts of general jurisdiction”. *Lawyer*. No. 1 (124). P. 36–40 [in Ukrainian].

10. *Tylipska, O.YU.* (2016). Poniattia i zmist administratyvno-pravovoho zabezpechennia prava na myrni zibrannia v Ukraini. “The concept and content of the administrative and legal provision of the right to peaceful assembly in Ukraine”. *Actual Problems of Domestic Jurisprudence*. No. 3. P. 124–128 [in Ukrainian].

11. *Lazur, YA.V.* (2009). Poniattia, sutnist ta elementy administratyvno-pravovoho mekhanizmu zabezpechennia prav i svobod hromadian u derzhavnomu upravlinni. “The concept, essence and elements of the administrative-legal mechanism of ensuring the rights and freedoms of citizens in the state administration”. *Law Forum*. No. 3. P. 392–398 [in Ukrainian].

12. *Muza, O.V.* (2014). Administratyvno-pravovy mekhanizm zakhystu prav, svobod ta interesiv fizychnykh i yurydychnykh osib v Ukraini. “Administrative and legal mechanism for protection of rights, freedoms and interests of individuals and legal entities in Ukraine”. *Scientific Notes of the Institute of Legislation of the Verkhovna Rada of Ukraine*. No. 6. P. 32–36 [in Ukrainian].

Onyshchenko Serhii,Candidate of Juridical Sciences, Leading Researcher of the
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-9944-5995**PARTICULARITIES OF ENSURING THE RIGHT TO PEACEFUL
ASSEMBLY IN UKRAINE**

The article reveals the debatable issues of the definition of the category “mechanism of ensuring human rights and freedoms”, characterizes the types of implementation of this category.

The author elucidates the methodologies for comprehending the concept of administrative and legal mechanisms and ascertaining their structure.

Administrative and legal support is defined as the implementation of administrative law to regulate social interactions and human and civil rights and freedoms, with the aim of influencing them through the use of legal provisions. The implementation of administrative law is a fundamental means of ensuring the administrative-legal provision of rights and freedoms for human beings and citizens. The author puts forth a series of elements that comprise a mechanism for ensuring the rights and freedoms of citizens. These elements include a rule of law, legal relations, the principles that underpin the rights and freedoms of citizens, the stages through which these principles are enforced, the guarantees that facilitate the exercise of citizens' rights and freedoms, legal facts, and the acts of application of legal norms.

The levels of the administrative and legal mechanism for protection of rights, freedoms and interests of individuals and legal entities are analyzed. The author presents the conclusions of scholars formed in accordance with the above classification of levels and fully supports the position that human rights and freedoms are not the abstract content of the rule-of-law State, but require it to solve real problems of ensuring the rights, freedoms and legitimate interests of a person (citizen), and emphasizes the special importance of the internal structure of the administrative and legal mechanism for protecting the right to peaceful assembly.

The author presents a conceptual framework for understanding the structure of the administrative and legal mechanisms for the protection of the right to peaceful assembly at differentiated levels. These levels include normative, institutional, administrative and procedural (managerial), and administrative and law enforcement. The framework is designed to ensure that the subjects of the right to peaceful assembly comply with the holistic principles for the application of a set of rights, freedoms and legitimate interests. It also aims to impose appropriate responsibilities on the subjects of power to ensure the right to peaceful assembly.

Keywords: human rights and freedoms, mechanism of administrative and legal support of human rights and freedoms, mechanism of ensuring the right to peaceful assembly, public administration bodies.

Отримано 03.06.2024

© Onyshchenko Serhii, 2024

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2024.2\(64\).3](https://doi.org/10.36486/np.2024.2(64).3)

Issue 2(64) 2024

<https://naukaipravookhorona.com/>